

Wyrok z dnia 7 lipca 1999 r.

III RN 18/99

Reguła 2a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie cel na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737 ze zm.) ma zastosowanie do sytuacji, w której z części sprowadzonych przez dwóch lub więcej importerów po dopuszczeniu towaru do obrotu na polski obszar celny zmontowano następnie samochód i zarejestrowano na nazwisko jednego z nich.

Przewodniczący: SSN Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Prokuratury Krajowej Włodzimierza Skoniecznego, po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 1999 r. sprawy ze skargi Adama K. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cel w W. z dnia 12 września 1997 r. [...] w przedmiocie wymiaru cła, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Poznaniu z dnia 14 lipca 1998 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i oddalił skargę.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniami z dnia 10 i 28 marca 1997 r. Urzędy Celne w L. i R. wznowiły postępowania celne zakończone decyzjami ostatecznymi, orzekającymi o dokonaniu odprawy nadwozia do samochodu osobowego marki Ford Escort oraz silnika i podzespołów do tego samochodu, sprowadzonych z Niemiec przez Adama K. i Sylwestra G. Podstawę prawną wymienionych postanowień stanowi art. 145 § 1 pkt 5 KPA, ponieważ zdaniem organów administracji celnej do Polski został przywieziony kompletny samochód w stanie rozmontowanym, który jako tzw. składak zarejestrowany został w Urzędzie Gminy w Ż. na nazwisko Sylwestra G., zamieszkałego w C. [...].

Urząd Celny w L. decyzją z dnia 18 kwietnia 1997 r. [...] uchylił decyzję zawartą w dowodzie odprawy celnej przywozowej [...] z dnia 11 września 1996 r., przesyłając odpis tej decyzji w trybie art. 45 Prawa celnego Dyrektorowi Urzędu Celnego w R.

Decyzją z dnia 28 kwietnia 1997 r. [...] Dyrektor Urzędu Celnego w R. uchylił decyzję również zawartą w dowodzie odprawy celnej przywozowej [...] z dnia 10 września 1996 r. i dopuścił do obrotu na polskim obszarze celnym sprowadzony z zagranicy towar w postaci pojazdu samochodowego w stanie rozmontowanym, co spowodowało nowy (wyższy) wymiar należności celnych.

Prezes Głównego Urzędu Ceł nie uwzględnił odwołań A. K. i S. G. i decyzją z dnia 12 września 1997 r. [...] utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję, powołując jako podstawę prawną przyjętej klasyfikacji regułę nr 2 a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, opublikowanej we wstępie do Taryfy celnej i stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737). Swoją argumentację Prezes Głównego Urzędu Ceł poparł orzecznictwem NSA w sprawach dotyczących sprowadzania z zagranicy rozmontowanych samochodów, z których następnie powstają tzw. „składaki”.

W odpowiedzi na skargę Prezes GUC wniósł o jej oddalenie.

Wyrokiem z dnia 14 lipca 1998 r. [...] Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu, uwzględniając skargę uchylił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję Dyrektora Urzędu Celnego w R. z dnia 28 kwietnia 1997 r. w części dotyczącej Adama K. W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, że interpretacja reguły 2 a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, na którą powołują się organy celne w tej sprawie, jest zbyt daleko idąca, ponieważ podmiotami dokonującymi obrotu towarowego z zagranicą były dwie różne osoby, z których każda sprowadziła rozmontowane części pojazdu. W ocenie Sądu orzekającego fakt ten nie dawał organom celnym podstaw do wymiaru należności celnych w wysokości przewidzianej dla wyrobu kompletnego, zaś późniejsze ustalenie, że w istocie zmontowano z tych części samochód, nie było dostateczną przesłanką do wznowienia postępowania celnego.

Powyższy wyrok zaskarżył Minister Sprawiedliwości rewizją nadzwyczajną, w której wyrokowi temu zarzucił rażące naruszenie art. 22 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.)

w zw. z art. 145 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 71, poz. 312 ze zm.) i na podstawie art. 57 ust. 2 powołanej ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

W ocenie Ministra Sprawiedliwości wyrok ten sprzeczny jest z ukształtowanym już orzecnictwem sądowo-administracyjnym w tego typu sprawach, a także orzeczeniami Sądu Najwyższego wydanymi między innymi w wyniku uwzględnienia rewizji nadzwyczajnych Ministra Sprawiedliwości (np. wyrok z dnia 8 lipca 1998 r., III RN 44/98 czy wyroki z dnia 7 lutego 1995 r. III ARN 80/94 i III ARN 81/94 – OSNAPIUS 1995 nr 14 i 15, poz. 168 i 185). Stosownie do powołanego orzecnictwa ujawnienie przez organy administracji celnej faktu, iż części samochodowe sprowadzone nawet przez różnych importerów stanowią w istocie rozmontowany samochód określonej marki, uprawnia te organy do wznowienia postępowania na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 KPA. Stanowisko przeciwne, zajęte przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie bezpodstawnie uprzywilejowałoby importerów, naruszając zasady wyrażone w art. 3 i 4 Prawa celnego. Należy także zauważyć, że fakt, iż uzupełniające się części samochodowe zostały zgłoszone w niniejszej sprawie do odprawy celnej przez dwie osoby, nie ma wpływu na kwalifikację według Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej. Reguła 2 a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej stanowiąca podstawę prawną klasyfikacji taryfowej towarów rozmontowanych (niezmontowanych) jest bowiem zawsze stosowana, gdy takie towary posiadają charakter wyrobu gotowego. Wymienione reguły są zaś w Polsce obowiązującym prawem, a ich właściwe stosowanie ma przeciwdziałać obejściu przepisów celnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafny jest w rewizji nadzwyczajnej zarzut rażącego naruszenia zaskarżonym wyrokiem przepisu art. 145 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego. Należy przede wszystkim podkreślić, że przy ocenie, czy istniała wskazana w tym przepisie przyczyna wznowienia postępowań celnych zakończonych decyzjami ostatecznymi o dopuszczeniu do obrotu na polskim obszarze celnym sprowadzonych przez dwie różne osoby części samochodowych po ujawnieniu, że z części tych złożono

następnie samochód osobowy, należy uwzględniać także przepisy Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737). Zgodnie bowiem z regułą nr 2a wszelkie informacje o wyrobie zawarte w treści pozycji dotyczą wyrobu niekompletnego lub niegotowego pod warunkiem, że posiada on zasadniczo charakter wyrobu kompletnego lub gotowego. Informacje te dotyczą także wyrobu kompletnego lub gotowego (oraz wyrobu uważanego za taki w myśl postanowień niniejszej reguły), znajdującego się w stanie niezmontowanym lub rozmontowanym. Z reguły tej wynika jednoznacznie, że w niniejszej sprawie dokonano zgłoszeń do odprawy celnej wzajemnie się uzupełniających części samochodowych stanowiących potencjalny wyrób kompletny (samochód) jeszcze przed ich importem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a złożenie z tych części na polskim obszarze celnym samochodu nie spowodowało powstania nowego towaru jakościowo odrębnego od sumy jego części składowych, lecz gotowego produktu stanowiącego zwykle połączenie importowanych części. W konsekwencji należy przyjąć, że przedmiotem importu nie były części do samochodu marki Escort, lecz taki samochód będący w stanie niezmontowanym (rozmontowanym), a ujawnienie tego faktu przez organy celne po zmontowaniu tego samochodu na polskim obszarze celnym stanowiło w rozumieniu art. 145 § 1 pkt 5 KPA, nową okoliczność faktyczną, która nie była znana organom celnym w dacie dokonywania odprawy celnej niezmontowanego samochodu (części do samochodu).

Nie jest trafny pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, że reguła 2a ma zastosowanie jedynie w przypadku, gdy dotyczy towarów w niej wymienionych przywiezionych przez jeden podmiot dokonujący obrotu towarowego z zagranicą. Powyższe ograniczenie nie wynika bezpośrednio lub pośrednio z treści powyższej reguły, a zatem należy przyjąć, że reguła 2a ma zastosowanie do sytuacji, w której z części sprowadzonych przez dwóch lub więcej importerów po dopuszczeniu towaru do obrotu na polski obszar celny zmontowano następnie samochód i zarejestrowano go na nazwisko jednego z nich.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====